Veilig hijsen: vergelijking verschillende methoden

Bij vervanging van kademuren en bruggen vinden diverse hijsbewegingen plaats van lange delen, bijvoorbeeld bij het aanbrengen van funderingspalen of bij het drukken of trekken van damwanden. Voor deze werkzaamheden wordt een bouwveiligheidsplan opgesteld dat moet voldoen aan de NVAF-richtlijn en de richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid. Uitgangspunt van de richtlijnen is dat binnen het valbereik geen verkeer aanwezig is of personen verblijven tenzij er specifieke aanvullende maatregelen worden genomen om het vallen van lange delen te voorkomen. Tot op heden past PBK daarom uitvalbeveiliging toe.

Met verduidelijking van de NVAF-richtlijn in 2022 is het toepassen van een uitvalbeveiliging echter geen maatwerkoplossing meer, maar een standaard vereiste. De huidige werkmethode voldoet niet meer. Samen met het VTH-projectteam heeft PBK de voor- nadelen van de verschillende methoden op een rij gezet ter verduidelijk voor het bestuurlijk besluitvormingsproces. Het gaat om de volgende vier methoden:

- De huidige methode die niet meer aan de richtlijnen voldoet.
- Ontruiming: de methode met het laagste restrisico
- Maatwerk: de huidige methode uitgebreid met beheersmaatregelen om het restrisico te verlagen.
- Alternatieve bouwmethode

In de tabel staat per bouwmethode welke beheersmaatregelen genomen worden, wat de consequenties zijn (juridisch, maatschappelijk en financieel) en welke restrisico's overblijven.

	Huidige methode	Ontruiming	Maatwerk	Alternatieve bouwmethode: hijsen met korte delen
Omschrijving	Groot valbereik. Zoveel mogelijk gebruik van drukmethode blij plaatsing.	Groot valbereik. Zoveel mogelijk gebruik van drukmethode blij plaatsing.	Groot valbereik. Zoveel mogelijk gebruik van drukmethode blij plaatsing.	Klein valbereik. Plaatsing d.m.v. trilmethode i.c.m. lassen. Werkzaamheden aan de fundering duren hierdoor 50% langer.
Beheersmaatregelen	• Onafhankelijk veiligheidscoördinator • Uitvalbeveiliging	• Onafhankelijk veiligheidscoördinator • Uitvalbeveiliging • Informeren omgeving over hijswerkzaamheden met verzoek het huis te verlaten. • Bij gebrek aan alternatieve verblijfplaats biedt het programma dit aan	• Onafhankelijk veiligheidscoördinator • Uitvalbeveiliging • Informeren omgeving met het verzoek de woning te verlaten, of binnen te blijven en afstand te houden van de gevel. • Bij gebrek aan alternatieve verblijfplaats biedt het programma dit aan	Hijszone wordt niet ontruimd.
Juridische context en consequenties	Voldoet niet aan de richtlijnen	Voldoet aan de richtlijnen Ontruiming is niet juridisch afdwingbaar, dus er kunnen altijd mensen achterblijven	Is een vorm van maatwerk, maar weet het restrisico niet naar 0 te brengen waardoor deze niet volledig aan de richtlijnen voldoet	Voldoet aan de richtlijnen
Maatschappelijke consequenties	Grootste kans dat mensen zich binnen de hijszone bevinden, maar minst ontwrichtende variant voor de omgeving.	Kleinste kans dat mensen zich binnen de hijszone bevinden, maar meest ontwrichtende variant voor de omgeving.	Gemiddelde kans dat mensen zich binnen de hijszone bevinden, enigszins ontwrichtend voor de omgeving	De werkzaamheden duren langer. Dus meer hinder voor bewoners. Korte delen moeten 'getrild' worden i.p.v. 'gedrukt', dit zorgt voor meer overlast. Korte delen zijn minder duurzaam omdat ze minder makkelijk her te gebruiken zijn.
Financiële consequenties		Uitgaande dat gemiddeld 10% (3) van de woningen binnen het valbereik gebruik maakt van een alternatieve verblijfplaats van € 250,- per dag en er gemiddeld 52 hijsdagen zijn, kunnen de kosten oplopen tot € 39.000,- per project.	Uitgaande dat gemiddeld 10% (3) van de woningen binnen het valbereik gebruik maakt van een alternatieve verblijfplaats van € 250,- per dag en er gemiddeld 52 hijsdagen zijn, kunnen de kosten oplopen tot € 39.000,- per project.	Kosten extra werkzaamheden kunnen oplopen tot 1 miljoen euro per project.
Restrisico's	Materiële schade en letselschade bij calamiteit op bouwplaats en omgeving.	Materiële schade en kleinste kans op letselschade bij calamiteit op bouwplaats en omgeving.	Materiële schade en kleine kans op letselschade bij calamiteit op bouwplaats en omgeving.	Geen kans op materiële schade en letselschade op de omgeving. Grotere kans materiële schade en letselschade op de bouwplaats toegenomen aantal handelingen (meer hijsbewegingen, laswerk, logisitek, etc.) en vanwege langere doorlooptijd.